

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Facultatea	Facultatea de Litere și Științe ale Comunicării
Departamentul	Departamentul de Limbă și Literatură Română și Științe ale Comunicării
Domeniul de studii	Limbă și literatură
Ciclul de studii	Program postuniversitar
Programul de studii	Conversie profesională Limba și literatura română

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei		CURENTE CULTURALE ȘI LITERARE			
Anul de studiu	II	Semestrul	3	Tipul de evaluare	Colocviu
Regimul disciplinei	Categorica formativă a disciplinei DF - fundamentală, DS - de specializare, DC – complementară				DS
	Categorica de opționalitate a disciplinei: DOB – obligatorie, DOP – opțională, DFA - facultativă				DOP

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	4	Curs	2	Seminar	2	Laborator/ Lucrări practice		Proiect	
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	56	Curs	28	Seminar	28	Laborator/ Lucrări practice		Proiect	

Distribuția fondului de timp pe semestru	ore
II.a) Studiu individual	92
II.b) Tutoriat (pentru ID)	-
III. Examinări	2
IV. Alte activități (precizați):	

Total ore studiu individual (II.a+II.b+III)	94
Total ore pe semestru (I.b+II.a+II.b+III+IV)	150
Numărul de credite	6

4. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale/generale	CP1 Utilizarea adecvată a conceptelor în studiul lingvisticii generale, al teoriei literaturii și al literaturii universale și comparate. CP2 Comunicarea eficientă, scrisă și orală, în limbile studiate CP4 Prezentarea sintetică și analitică, estetică și culturală a fenomenului literar și a culturii populare CP6 Analiza textelor literare în limbile moderne, în contextul tradițiilor literare din cultura de referință.
Competențe transversale	CT1 Utilizarea componentelor domeniului <i>Limbă și literatură</i> în deplină concordanță cu etica profesională; CT 2 Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice

5. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie
Studentul/absolventul recunoaște și distinge trăsături ale curentelor culturale și ale receptării literare diferențiate în spațiul românesc.	Studentul/absolventul compară și ilustrează caracteristici ale lecturii și ale curentelor estetice, din contexte cultural-istorice de referință.	Studentul/absolventul abordează critic sursele de informare, elaborează și/sau susține prezentări de materiale, valorizând dimensiunea interculturală a textelor.

6. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Înșușirea rezumativă și valorificarea dinamicii istorico-estetice a curentelor culturale și literare prezentate
-----------------------------------	---

7. Conținutul predării și învățării

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Ce este curentul cultural? Metode de definire și identificare. Reprezentarea. Memorie și imaginar. Imaginarul moștenit. Arhetip. Prelucarea reprezentărilor: scriere, re-scriere. Text și intertext. Stratificarea imaginarului. <i>Modelul cultural</i> . Modelele culturale originare: modelul iudaic, modelul greco- latin, modelul	4	- Prelegere, problematizare, conversație euristica, analiză de text, studiul de caz	-Suport de curs: texte ce completează și dezvoltă informațiile de la curs

creștin. Raporturile dintre modelul cultural și curentul cultural. <i>Ce este curentul literar?</i> Dinamica civilizației europene: lantul istoric <i>model cultural - curent cultural/ curentul literar</i> . Cultura veche și cultura modernă. Cultura persoanei și cultura individului. Persoană <i>versus</i> individ. Curentele culturale și curentele literare – forme de umanism.		- prezentarea cursului și a criteriilor de evaluare; - prezentarea și analizarea prin comparație a lucrărilor din bibliografie; explicație;	
2. Modelele culturale originare și imaginarul transmis curentelor culturale/ literare. Memorie, imaginar originar, reprezentări arhetipale, viziune morală, reguli de viață, imaginar etic, verbalizarea imaginarii. <i>Modelul cultural iudaic și omul iudaic (Pentateuhul. Moștenirea lui Moise. Tabla de legi: etica iudaică. Psalmii. Cântarea Cântărilor, Ecclesiastul. Memoria Vechiului Testament).</i> <i>Modelul cultural grec și latin. Omul grec - omul latin</i> (de la Protagoras la Socrate și Platon. Homer, Sofocle, Euripide; Virgiliu, Marcus Aurelius etc.). <i>Modelul cultural creștin și omul creștin (Noul Testament, pilda și gândirea evanghelică, Patericul, mistica răsăriteană, gândirea patristică; gândirea occidentală - Augustin, De magister/Confensiuni)</i>	4	- Prelegere interactivă; - Problematizare; - conversație euristică; - analiză de text; - studiul de caz; - brainstorming; dezbatere/sistematizare.	Suport de curs: texte ce completează și dezvoltă informațiile de la curs
3. Umanismul și Renasterea. Viziune estetică și viziune morală. <i>Omul, măsura tuturor lucrurilor.</i> Nașterea modernității filosofico-estetice: nașterea curentelor culturale și literare. Repoziționarea conștiinței față de ideea de adevăr și cunoaștere. Modelul cultural modern. Gândirea și imaginarul artei/literaturii renascentiste. Transformarea și degradarea <i>adevărului</i> cunoașterii din modelele originare. Cunoașterea modernă bazată pe: ipoteză, reprezentare, imaginar ficțional, poveste etc. Memoria epopeilor homerice, a tragediei și filosofiei grecești, în dinamica estetică narativă, dramatică și lirică, în nașterea canoanelor discursive și a mentalităților estetice, în reprezentările și imaginarul umanist-renascentist. Influența modelelor originare în configurarea poziționarilor spirituale și filosofice specifice curentelor culturale generate de modernitate.	4	- Prelegere interactivă; - Problematizare; - conversație euristică; - analiză de text; - studiul de caz; - brainstorming; dezbatere/sistematizare;	Suport de curs: texte ce completează și dezvoltă informațiile de la curs
4. Iluminismul. Imaginar – reprezentări dominante. Nașterea modernității socio-politice și economice. Raporturile gândirii iluministe cu memoria și omul creștin. Filosoful/intelectualul și influența gândirii intelectuale asupra societății moderne. Clasicismul și barocul (manierismul): reprezentări dominante, imaginar și memorie. Umanismul iluminist, clasic și baroc.	4	- Prelegere interactivă; - Problematizare; - conversație euristică; - analiză de text; - studiul de caz; - brainstorming; dezbatere/sistematizare.	Suport de curs: texte ce completează și dezvoltă informațiile de la curs
5. Realismul și romantismul, forme majore de umanism: gândire, memorie, reprezentări, imaginar, opoziție și complementaritate. Literatura și arta realistă – romantică. Raporturi cu modelele culturale originare. Introducerea modelului cultural oriental și ne-european (India, Japonia, China, Africa, America). Omul romantic și vederea realistă asupra lumii.	4	- Prelegere interactivă; - Problematizare; - conversație euristică; - analiză de text; - studiul de caz; - brainstorming; dezbatere/sistematizare.	Suport de curs: texte ce completează și dezvoltă informațiile de la curs
6. Modernismul. Radicalizarea umanismului. Miturile moderne: omul nou, mișcarea fără sfârșit, progresul, fabricarea istoriei, controlul naturii. Formele noi de umanism. Gândire, poziționare etică. Obsesia discursivă. Inovarea stilistică. Arta și literatura modernistă. Psihologism, naturalism, simbolism/parnasianism, expresionism, dadaism, avangardă, suprarealism, futurism, textualizarea subconștientului, teatrul absurdului, realismul magic, neorealismul etc. Criza umanismului în modernism. Apariția ideologiilor (totalitarismul) și influența asupra literaturii.	4	- Prelegere interactivă; - Problematizare; - conversație euristică; - analiză de text; - studiul de caz; - brainstorming; dezbatere/sistematizare.	Suport de curs: texte ce completează și dezvoltă informațiile de la curs
7. Postmodernismul. Postumanismul. Antiumanism. Transumanism. Noul imaginar, noua memorie culturală. Anti-memoria, negarea modelelor culturale originare. <i>Post-omul, post-istoria.</i> Arta/literatura postumanistă. <i>Apocalipsa și Mitul eternei reîntoarceri.</i> Literatura apocaliptică și literatura non-ficțională. Ieșirea din transumanism. Negarea ficțiunii sau evadarea în ficțiunea utopico-distopică. Influența memoriei culturale originare în dinamica epică și lirică, în crearea narațiunilor canonice, în reprezentările și imaginarul curentelor culturale și literare. Creștinismul și trans/postumanismul. Gândirea creștină și gândirea postmodernă.	4	- Prelegere interactivă; - Problematizare; - conversație euristică; - analiză de text; - studiul de caz; - brainstorming; dezbatere/sistematizare.	Suport de curs: texte ce completează și dezvoltă informațiile de la curs
Bibliografie minimală recomandată			
AUERBACH, Erich (1976): <i>Mimesis. Reprezentarea realității în literatura occidentală</i> , Editura pentru Literatură Universală, București.			
BOCA, Mariana (2002) : <i>Modernismul între literatură și filosofie</i> , Ed. Universității Suceava.			

BOCA, Mariana (2019) : *Mentalități Europene*, Ed. Universității “Ștefan cel Mare”
 BLOOM, Harold (2007): *Canonul Occidental*, ed. Art, București.
 BRAGA, Corin (2020): *Enciclopedia imaginariilor*. Volumul I. *Imaginarul literar*, Polirom.
 MUNTEANU, Romul (1981): *Cultura europeană în epoca luminilor*, Minerva, Biblioteca pentru toți.
 MUNTEANU, Romul (1983): *Clasicism și baroc în cultura europeană din secolul al XVII-lea*, Univers, București.
 VIANU, Tudor (1982): *Opere*, ed. Minerva București.
 VERNANT, Jean-Pierre (2001) : *Omul grec*, ed. Polirom, Iași.

Aplicații (seminar / laborator / lucrări practice / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
<p>1. Imaginar, reprezentare, arhetip: cultura creștină și cultura iudaică, origine a culturii moderne. Transformarea memoriei istorice moștenite în memorie mitico-alegorică: fundament al conținuturilor din discursul curentelor culturale și literare.</p> <p><i>Memoria/imaginarul iudaic arhetipal și cultura umanistă modernă. Vechiului Testament.</i> Analize pe fragmente reprezentative, la alegere (reprezentări, povești, figuri eroice intrate în dinamica culturii și a literaturii moderne: Adam, Eva, Abel, Cain, Avraam, Mielul, Potopul, Sodoma, Gomora, Noe, Moise, Canaanul, Iona, Ierusalimul etc.) Exemple: fragmente din <i>Facerea</i>, <i>Psalmii</i> lui David, <i>Cântarea Cântărilor</i> etc.</p> <p><i>Memoria creștină și imaginarul curentelor culturale și literare.</i> Analize pe fragmente, la alegere, din <i>Noul Testament: Evangheliile, Faptele Apostolilor, Epistole, Apocalipsa după Ioan</i>. sau <i>Patericul egiptean</i>; Augustin (<i>Confesiunile; De magister</i>).</p>	2	<ul style="list-style-type: none"> - Prezentare interactivă - problematizare - lectură și analiză de text; - brainstorming; - studiu individual; - dezbateri/sistematizare 	Suport de seminar: fragmente de texte ce servesc tematicii aplicative și interpretărilor propuse
<p>2. Imaginar, reprezentare, arhetip. <i>Memoria greacă și memoria latină, origine a culturii moderne și a imaginarii curentelor literare.</i> Analize pe fragmente reprezentative, la alegere, din texte majore.</p> <p>Exemple. Cultura greacă: Călătoria lui Odiseu (Homer, <i>Odissea</i>). Figura lui Oedip (Sofocle, <i>Oedip-rege</i>). Figura lui Socrate (Platon, <i>Apărarea lui Socrate</i>. Platon: <i>Dialoguri</i> (mitul pesterii etc.). Cultura latină: <i>Eneida</i> de Virgiliu, Marcus Aurelius, <i>Gânduri către sine însuși</i>.</p>	2	<ul style="list-style-type: none"> - Prezentare interactivă - problematizare - lectură și analiză de text; - brainstorming; - studiu individual; - dezbateri/sistematizare 	Suport de seminar: fragmente de texte ce servesc tematicii aplicative și interpretărilor propuse
<p>3. <i>Nașterea curentelor culturale și literare. Renașterea și umanismul. Viziune și discurs.</i> Memorie și reprezentare. Identificarea atitudinii estetice și filosofice specifice umanismului renescentist, fizionomia discursivă specifică, în texte reprezentative. Analize comparative pe fragmente și discurs vizual, la alegere, din autori creatori de canon. Exemple: umanismul lui Dante/ Petrarca/ omul renescentist în <i>Hamlet/ Henric al VIII-lea/ Macbeth/ Richard al III-lea</i> de W. Shakespeare și omul în <i>Eseuri</i> de Montaigne/în arta lui Botticelli, Leonardo da Vinci, Michelangelo, Rafael etc.</p>	2	<ul style="list-style-type: none"> - Prezentare interactivă - problematizare - lectură și analiză de text; - brainstorming; - studiu individual; - dezbateri/sistematizare 	Suport de seminar: fragmente de texte ce servesc tematicii aplicative și interpretărilor propuse
<p>4. <i>Barocul.</i> Arta barocă. Teatrul baroc. Identificarea poziționării estetice și filosofice specifice barocului (barocul și manierismul; barocul italian, rus, portughez, spaniol, colonial etc.; influență, memorie, prefigurarea modernismului în baroc). Analize comparative obligatorii pe fragmente și discurs vizual, la alegere, din autori creatori de canon.</p>	2	<ul style="list-style-type: none"> - Prezentare interactivă - problematizare - lectură și analiză de text; - brainstorming; - studiu individual; - dezbateri/sistematizare 	Suport de seminar: fragmente de texte ce servesc tematicii aplicative și interpretărilor propuse
<p>5. <i>Clasicismul.</i> Identificarea poziției estetice dominante (raporturile cu Divinitatea, alteritatea, identitatea) și a discursului specific, în texte reprezentative. Analize comparative obligatorii pe fragmente, din autori creatori de canon. Exemple: teatrul clasicist francez (tragedia și comedia); poezia epică clasicistă etc.</p>	2	<ul style="list-style-type: none"> - Prezentare interactivă - problematizare - lectură și analiză de text; - brainstorming; - studiu individual; - dezbateri/sistematizare 	Suport de seminar: fragmente de texte ce servesc tematicii aplicative și interpretărilor propuse
<p>6. <i>Iluminismul.</i> Identificarea atitudinii filosofice, social-politice și estetice, în texte reprezentative (R. Descartes, Spinoza, Immanuel Kant, J.-J. Rousseau etc.). Iluminismul ca discurs civilizațional. Mărci ale discursului literar specific. Analize comparative obligatorii pe fragmente, la alegere, din autori creatori de canon. Exemple: figura/mitul europeanului și <i>Robinson Crusoe</i>, de Daniel Defoe; omul modern în textele filosofice ale iluministilor etc.</p>	2	<ul style="list-style-type: none"> - Prezentare interactivă - problematizare - lectură și analiză de text; - brainstorming; - studiu individual; - dezbateri/sistematizare 	Suport de seminar: fragmente de texte ce servesc tematicii aplicative și interpretărilor propuse

7. <i>Romantismul</i> . Identificarea dominantelor din imaginarul romantic: figuri eroice, atitudini, mentalitate, poziție filosofică, memorie cultivată, reprezentări specifice, în texte canonice. Analize comparative obligatorii pe fragmente, la alegere, din autori creatori de canon. Exemple: modelul romantic francez și german, în poezie; proza romantică engleză; M. Eminescu și romantismul german etc.	2	<ul style="list-style-type: none"> - Prezentare interactivă - problematizare - lectură și analiză de text; - brainstorming; - studiu individual; - dezbateri/sistematizare 	Suport de seminar: fragmente de texte ce servesc tematicii aplicative și interpretarilor propuse
8. <i>Realismul</i> . Identificarea dominantelor din imaginarul și discursul realist al secolului al XIX-lea: eroi, discursuri alternative, atitudini, mentalitate, poziție filosofică, memorie cultivată, reprezentări specifice, în texte canonice. Analize obligatorii pe fragmente, la alegere, din autori creatori de canon. (Balzac, Gogol, Turgheniev, Dostoievski, Flaubert, Dickens etc.)	2	<ul style="list-style-type: none"> - Prezentare interactivă - problematizare - lectură și analiză de text; - brainstorming; - studiu individual; - dezbateri/sistematizare 	Suport de seminar: fragmente de texte ce servesc tematicii aplicative și interpretarilor propuse
9. <i>Modernismul I. Mișcare estetică și curente literare în secolul XIX.: impresionism, simbolism, parnasianism, naturalism..</i> Texte reprezentative, la alegere, în interpretari comparative, pentru ilustrarea mișcărilor literare, artistice, culturale	2	<ul style="list-style-type: none"> - Prezentare interactivă - problematizare - lectură și analiză de text; - brainstorming; - studiu individual; - dezbateri/sistematizare 	Suport de seminar: fragmente de texte ce servesc tematicii aplicative și interpretarilor propuse
10. <i>Mișcare estetică și curente literare în secolele XIX-XX.: expresionism, psihologism, art-nouveau.</i> Texte reprezentative/discurs vizual, la alegere, în interpretari comparative, pentru ilustrarea mișcărilor literare, artistice, culturale.	2	<ul style="list-style-type: none"> - Prezentare interactivă - problematizare - lectură și analiză de text; - brainstorming; - studiu individual; - dezbateri/sistematizare 	Suport de seminar: fragmente de texte ce servesc tematicii aplicative și interpretarilor propuse
11. <i>Modernismul III: Discurs și viziune în evoluția prozei moderniste.</i> Tipuri noi de realism/ analiză psihologică/confesivă, analiză socială, realism magic, realism alegoric (fluxul conștiinței/ <i>stream of consciousness</i> în proză) etc. Identificarea unor dominante din imaginarul epic modernist: eroi, discursuri alternative, atitudini, mentalitate, poziție filosofică, memorie cultivată, reprezentări specifice. Analize pe fragmente, la alegere, din autori creatori de canon, precum: M. Proust, J. Joyce, V. Woolf, W. Faulkner, F. Kafka, Camil Petrescu etc.	2	<ul style="list-style-type: none"> - Prezentare interactivă - problematizare - lectură și analiză de text; - brainstorming; - studiu individual; - dezbateri/sistematizare 	Suport de seminar: fragmente de texte ce servesc tematicii aplicative și interpretarilor propuse
12. <i>Modernismul IV. Imaginar, limbaje și viziunea omului în poezia modernistă.</i> De la simbolism și expresionism, la poezia subconștientului, expresionism, suprarealism (fluxul conștiinței/ <i>stream of consciousness</i> în poezie) etc. Identificarea unor dominante din imaginarul liric modernist: limbaje alternative, fragmentarism, atitudini estetice, memorie cultivată, reprezentări ale persoanei. Analize pe fragmente, la alegere, din autori creatori de canon, precum: Baudelaire, A. Rimbaud, Rilke, W. Whitman, Ezra Pound, T. S. Eliot, T. Tzara, Gellu Naum etc.	2	<ul style="list-style-type: none"> - Prezentare interactivă - problematizare - lectură și analiză de text; - brainstorming; - studiu individual; - dezbateri/sistematizare 	Suport de seminar: fragmente de texte ce servesc tematicii aplicative și interpretarilor propuse
13. <i>Modernismul V. Imaginar, tematizare, discurs și viziune în teatrul modernist.</i> De la teatrul realist și romantic, la teatrul expresionist și la teatrul absurdului etc. Nihilismul, deconstructivismul în discursul dramatic modernist. Identificarea unor dominante din imaginarul dramatic modernist: inovare vs negare, atitudini estetice, memorie cultivată, reprezentări ale eului. Analize pe fragmente, la alegere, din autori creatori de canon, precum: Eugene O'Neill, Eugène Ionesco, Samuel Beckett etc.	2	<ul style="list-style-type: none"> - Prezentare interactivă - problematizare - lectură și analiză de text; - brainstorming; - studiu individual; - dezbateri/sistematizare 	Suport de seminar: fragmente de texte ce servesc tematicii aplicative și interpretarilor propuse
14. <i>Postmodernismul.</i> Umanismul în postmodernism și ruperea de modernism. Mișcarea anti-postmodernistă și noul realism rus. Identificarea dominantelor din imaginarul postmodernist: discursuri alternative, atitudini, mentalitate, poziție filosofică, memorie cultivată, reprezentări specifice. Analize pe fragmente, la alegere, din autori creatori de canon și anti-canon, precum: G. Grass, Michel Tournier; J. Fowles, Th. Pynchon etc.; Boris Pasternak, Al. Soljenițin etc.	2	<ul style="list-style-type: none"> - Prezentare interactivă - problematizare - lectură și analiză de text; - brainstorming; - studiu individual; - dezbateri/sistematizare 	Suport de seminar: fragmente de texte ce servesc tematicii aplicative și interpretarilor propuse
Bibliografie minimală recomandată			
AUERBACH, Erich (1976): <i>Mimesis. Reprezentarea realității în literatura occidentală</i> , Editura pentru Literatură Universală, București.			
BOCA, Mariana (2002) : <i>Modernismul între literatură și filosofie</i> , Ed. Universității Suceava.			

BOCA, Mariana (2019) : *Mentalități Europene*, Ed. Universității “Ștefan cel Mare” .
 BLOOM, Harold (2007): *Canonul Occidental*, ed. Art, București.
 BRAGA, Corin (2020): *Enciclopedia imaginariilor*. Volumul I. *Imaginarul literar*, Polirom.
 MUNTEANU, Romul (1981): *Cultura europeană în epoca luminilor*, Minerva, Biblioteca pentru toți.
 MUNTEANU, Romul (1983): *Clasicism și baroc în cultura europeană din secolul al XVII-lea*, Univers, București.
 VIANU, Tudor (1982): *Opere*, ed. Minerva București.
 VERNANT, Jean-Pierre (2001) : *Omul grec*, ed. Polirom, Iași

8. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	<p>insușirea principalelor noțiuni, idei, concepte, teorii O1 (CP1);</p> <p>mod personal de abordare și interpretare O2 (CP4);</p> <p>capacitatea de sinteză și de analiză O3 (CP6);</p> <p>capacitatea de a utiliza diferite metode critice O4 (CP6);</p> <p>-capacitatea de valorificare a cursului, a textelor din <i>corpus</i> și a documentării personale pentru realizarea analizei interpretativ, pe un text impus, la examenul scris O5 (CP1).</p>	Colocviu (analiză pe texte din <i>corpus</i> -ul studiat)	50%
Seminar	<p>-cunoștințe certe și profund argumentate (O1 -CP1; O5 -CP1).</p> <p>-mod personal de abordare și interpretare (O2-CP4);</p> <p>realizarea independentă a unui proiect individual pe temă impusă (O3 -CP6; O4 (CP6).</p>	Evaluare pe parcurs Proiect individual pe temă impusă	50%

Fișa disciplinei include, dacă este cazul, elemente adaptate persoanelor cu dizabilități, în funcție de tipul și gradul acestora.

Data completării	Grad didactic, nume, prenume, semnătura titularului de curs	Grad didactic, nume, prenume, semnătura titularului de aplicație
20.09.2025	Conf. univ. dr. Mariana Baloșescu	Conf. univ. dr. Mariana Baloșescu

Data avizării	Grad didactic, nume, prenume, semnătura responsabilului de program
23.09.2025	Conf. univ. dr. Monica Coca

Data avizării în departament	Grad didactic, nume, prenume, semnătura directorului de departament
23.09.2025	Prof. univ. dr. Claudia Costin

Data aprobării în consiliul facultății	Grad didactic, nume, prenume, semnătura decanului
26.09.2025	Prof. univ. dr. Daniela-Viorica Petroșel

